

CADOUL ZILEI DE NAȘTERE

Era într-o seară furtunoasă de noiembrie. Vântul sufla cu putere printre pomi și scutura frunzele de pe ramuri. O ploaie mărunță se prelingea și înfășură satul, pășunile și pădurea într-o culoare cenușie și posomorâtă. Locuitorii satului își terminau repede lucrările în jurul casei, apoi se retrăgeau în case. Din acest motiv satul părea mort.

În una din ultimele case ale satului se deschise ușa și doi bărbați ieșiră afară. Unul dintre ei îmbrăcat într-un palton călduros se pregătea grăbit să plece, dar celălalt, un țăran tânăr îl reținu o clipă sub copertina largă.

- Domnule doctor, spuse el emoționat în timp ce îi strângea mâna, nu știu cum pot să vă mulțumesc pentru serviciul pe care ni l-ați făcut astăzi. Dacă ar fi murit copilul - eu cred că soția mea n-ar fi supraviețuit; de altfel ea este foarte surmenată de multe nopți de veghe și de toate celelalte griji și neliniști. Dumneavoastră ați salvat viața Mariei mele!

- Să dăm slavă lui Dumnezeu, replică medicul cu tărie; pentru mine întotdeauna este o mângâiere în meseria mea, că moartea și viața nu se află în mâinile noastre, ci noi stăm în slujba Celui Veșnic. Și acolo unde Dumnezeu ajută așa de minunat, peste toate așteptările și speranțele noastre, atunci Lui îi revine toată cinstea și mulțumirea noastră din adâncul inimii.

- Dumneavoastră aveți dreptate, domnule doctor, răspunse țăranul; și totuși vă suntem îndatorați cu multă mulțumire și nu vă vom uita niciodată!

Cei doi bărbați își mai strânseseră o dată mâinile, în timp ce tatăl fericit se întorcea în casa lui, medicul porni la drum. Și el se bucura să-și poată saluta curând pe cei iubiți ai lui, care îi simt așa de des lipsa.

Tocmai voia să apuce pe cărarea ce ducea spre casă când din marginea pădurii licări o luminiță care-l privea parcă rugător. Acolo locuia o tânără văduvă bolnavă căreia îi promisese o vizită. Dar nu-i era ușor, după o zi plină, să facă și acest drum prin acea vreme aspră. Totuși - mâine s-ar putea să fie prea târziu!

Puțin mai târziu intră în camera cu aer închis și puțin luminată. Acolo se afla tânăra femeie istovită. La capătul patului ședea o vecină bătrână care-i dădea din când în când o mână de ajutor. Pe celălalt perete se afla un pătuc de copii; în el dormea, învelit în pături vechi, băiețelul de trei luni al văduvei. Medicul se apropie de patul bolnavei și-i luă mâna slabă și fierbinte.

- O, domnule doctor, spuse ea cu greutate, mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu că ați mai venit. Pentru mine nu mai puteți face nimic; eu mă duc acasă. Dar ce va fi de copilul meu? Trebuie să-l las singur în lume. Ea își fixă ochii fricoși și întrebători spre fața miloasă a medicului.

- Dumnezeu nostru este încă un Tată al orfanilor, răspunse medicul adânc emoționat. El nu va părăsi nici pe copilul dumneavoastră. Vreau să fac totul pentru ca el să fie dus undeva, pentru a fi îngrijit și educat.

- Dumnezeu să vă răsplătească, domnule doctor! șopti muribunda ușurată. Eu vreau să-l încredințez pe micuțul meu în mâinile lui Dumnezeu; în toate suferințele și necazurile m-am simțit ocrotită sub paza bună a lui Dumnezeu. Curând voi fi pentru veșnicie la El.

Medicul îi mai dădu câteva prescripții bătrânei femei apoi părăsi în liniște camera. Acum putea să-și îndrepte pașii spre casă. Totuși înainta încet. Gânduri adânci îi moderau mersul de altfel grăbit. Îl mișca întrebarea serioasă: „Ce se va întâmpla cu micuțul băiat?” El nu găsea nici o soluție satisfăcătoare; astfel ajunse mai repede acasă decât ar fi vrut.

Tatăl a fost primit cu strigăte de bucurie de către cei patru copii ai săi. Cât de mult l-au așteptat. Rudolf, băiatul cel mare, își sărbătorea ziua de naștere dar fără tata nu se puteau bucura așa de mult. Și tocmai astăzi a întârziat așa de mult! Totuși acum puteau sta cu toții la masă și să mănânce tortul.

Pe locul lui Rudolf se află câteva mici cadouri care i-au fost pregătite de ceilalți frați. Cadoul părinților, o sanie nouă, pe care și-o dorea Rudolf, lipsea însă, dar urma s-o primească mai târziu. În mijlocul copiilor veseli, tatăl stătea mai tăcut ca altădată. El se gândea la micul băiețel care în

curând va deveni un orfan. I se părea că Domnul Isus i-ar spune: „Cine primește un astfel de copilăș în Numele Meu, Mă primește pe Mine.“

Mama l-a observat. Cu dragoste ea îi luă mâna și îl întrebă: „Tată, ești obosit sau îți lipsește ceva?“ Apoi el povesti despre vizita făcută la tânăra femeie care trebuia să-și lase copilășul singur; ea nu are pe nimeni căruia să-i încredințeze copilul. De aceea el se gândea mereu la acest lucru.

Toți au ascultat cu atenție vestea tatălui, în ochii mamei se aflau lacrimi; și în ea se trezi un gând, pe care-l aduse în liniște cu rugăciune înaintea lui Dumnezeu.

- Tată, întrerupse Rudolf liniștea, nu putem aduce la noi copilășul? Apoi va fi frățiorul nostru?

- Dacă este voia lui Dumnezeu vrem să facem acest lucru cu toate că nu suntem bogați, iar mama trebuie de multe ori să facă economii. Și când ieși un astfel de copilăș nu trebuie să te îngrijești doar de necesitățile lui exterioare, ci ești răspunzător în fața lui Dumnezeu de sufletul lui.

- Tată, spuse Rudolf, este bine că nu am cumpărat sania cea nouă. O reparăm pe cea veche și apoi noul frățior este darul meu de ziua mea de naștere.

- Atunci vrem să-l primim pe acest copilăș în Numele lui Dumnezeu și-i vom dăruia un loc aici la noi; pentru aceasta El ne va da binecuvântarea Sa. Ce gândești, mamă, dacă ne-am duce mâine să-l luăm?

- De ce mâine? întrebă soția medicului. Eu doresc să iau de pe inimă, cât mai repede, grija sărmanei mame. Nu putem merge împreună chiar acum?

Mama pregăti repede ceva pentru primirea copilului și câteva minute mai târziu cei doi se aflau pe drumul spre locuința văduvei.

Bolnava tocmai se trezise dintr-o ațipeală scurtă, când ușa se deschise și spre mirarea ei intră medicul și soția lui. Ea află că copilășul ei va avea un loc în familia doctorului și nu va duce lipsă de dragostea părinților și a fraților. Peste fața palidă a muribundeii se răspândi o lumină strălucitoare și ținând mâna soției medicului în a ei, șopti: „Acum Dumnezeu a făcut totul bine! Nespuse de mult să vă binecuvânteze El în tot ce veți face pentru copilul meu! Aceasta este ultima mea dorință și ea se va împlini cu siguranță. Lăsați-mă să mai privesc încă o dată copilul meu!“ Și pentru ultima dată ea privi micuța față și sărută obrăjorii plăpânzi. Câteva ore mai târziu tânăra femeie putu să adoarmă în pace, în liniștea veșnică a poporului lui Dumnezeu, în timp ce în casa medicului, băiețelul ei dormea liniștit și fericit.

Afară se părea că toată viața bogată a naturii a murit și era îngropată; dar în familia medicului înfloreau o plantă plăpândă, creștea și se dezvolta sub îngrijirea plină de dragoste. Cine ar fi văzut făptura palidă pe care au adus-o medicul și soția lui de câteva săptămâni în casa lor, nu ar fi recunoscut-o în micuțul Paul, care era cel mai drag întregii familii. Nimeni, în afară de mama, nu îngrijea așa de mult de copil ca Rudolf. Era ca și cum copilul era cadoul său de ziua de naștere, sau ca și cum Rudolf ar fi primit un drept de „proprietate deosebită“ asupra frățiorului; în fiecare zi observa ceva nou la el și apoi triumfător le spunea și celorlalți. Era de mirare, cum un băiat așa de neastâmpărat cum era Rudolf, care nu putea fi ținut în cameră, stătea acum ore în șir și se juca cu frățiorul ca și cum altceva mai frumos n-ar fi existat.

Nu numai Rudolf dar și ceilalți frați ai lui ajutau la îngrijirea frățiorului. Totuși toți simțeau că au primit pe micuțul Paul într-un fel deosebit din mâna lui Dumnezeu. De aceea îl și iubeau foarte mult.

O dată cu venirea în casă a copilului venise și o bogată binecuvântare; părinții se bucurau mult și mulțumeau lui Dumnezeu. După cum i-au încredințat pe cei patru copii ai lor în mâna lui Dumnezeu, tot așa l-au încredințat Lui și pe acest al cincilea copil. Bunuri materiale nu-i puteau lăsa; dar zi de zi îl aduceau în rugăciune în fața bunului Păstor pentru ca El să-l binecuvânteze și de timpuriu să se întoarcă la Mântuitorul.

De la acea noapte de noiembrie, de când micuțul Paul a fost primit în casa medicului, au trecut opt ani. Iarăși trebuia sărbătorită ziua de naștere a lui Rudolf. De data aceasta nu mai era o zi

furtunoasă, ci o zi însorită și blândă de noiembrie. Dar astăzi nu mai era cea adevărată veselie, cum domnea de obicei la pregătirea festivă. Toți erau puțin întristați.

Rudolf frecventa de câțiva ani o școală superioară în orașul învecinat. Acolo locuia la niște cunoscuți pentru că drumul de la școală până acasă era prea lung pentru a-l parcurge zilnic. La început venea des acasă; drumul nu i se părea prea lung, nici o vreme nefavorabilă nu-l reținea. Studiul său nu suferea din această cauză, notele lui erau dintre cele mai bune. Venirea în casa părintească era de fiecare dată o sărbătoare de bucurie. Ochii lui Paul străluceau atunci mai luminoși, legându-i pe amândoi o prietenie intimă.

Dar cu timpul s-a schimbat totul. Vizitele lui Rudolf au devenit scurte și rare; el punea tot felul de motive. El nu mai era acel băiat vesel cu privirea sinceră și notele erau mai puțin bune. Deseori era morocănos iar la întrebările pline de grijă ale părinților dădea răspunsuri superficiale. De câteva ori Rudolf a adus și un prieten, de care se legase în ultimul timp și pe care-l admira mult. Acesta provenea dintr-o familie cu vază. Părinții lui muriseră și el locuia la niște rude care din păcate îi dădeau voie tânărului să facă totdeauna ceea ce își dorea.

Părinții lui Rudolf nu agreau această legătură; comportarea arogantă și ușuratică a lui Bernhard nu se potrivea cu spiritul din casa lor. Ei l-au avertizat pe fiul lor de acest prieten, despre care se vorbeau tot felul de lucruri rele. Rudolf respingea orice învinuire împotriva prietenului său. El nu-l mai aduse acasă și vorbea rareori de Bernhard; cu toate acestea Rudolf era tot mai atașat de prietenul său. Rudolf s-a dezgustat de „studiul serios“ deoarece prietenul său îl lua în râs și-i vorbea numai despre constrângeri nejustificate și restricții. Cât trăiești, viața trebuie trăită!, era deviza lui. Rudolf îi dădea din zi în zi tot mai multă dreptate. Condițiile de viață ale lui Bernhard i se păreau demne de invidiat, deoarece acesta avea zilnic mulți bani de buzunar și nu trebuia să-și reducă cheltuielile. Rudolf primea deseori o bună parte din banii acestuia și curând se obișnuia așa de bine cu felul de-a trăi al lui Bernhard încât ajunsese să depindă pe deplin de prietenul său și nu se mai simțea bine în casa părintească, simplă și modestă. Ce plictisitoare i se păreau chiar și acele puține ore pe care le petrecea acolo! Îi era de neînchipuit că odată s-a simțit așa de fericit într-o astfel de îngrăditură. Și totuși câteodată ducea dorul acelor timpuri trecute. Dar ținta sa era să se debaraseze de toate constrângerile casei părintești.

Așa se făcu că vizitele lui Rudolf acasă deveniră atât pentru el cât și pentru ai săi tot mai neîmbucurătoare. Fruntea tatălui era înnorată, ochii mamei priveau triști și copiii au observat că pe inima părinților apăsa o grijă tănuită.

Mama era ocupată cu pregătirea tortului pentru sărbătoare. Rugăciuni fierbinți se ridicau spre Dumnezeu; adeseori a vărsat lacrimi multe pentru fiul îndepărtat și acum se simțea înconjurată de două brațe mici:

- O mamă, dragă mamă, strigă Paul, nu trebuie să fi așa tristă; Domnul Isus va asculta cu siguranță rugăciunile noastre pentru Rudolf.

- Tu ești și rămâi raza mea de soare! spuse ea încet strângând la piept pe micuțul ei. Rudolf putea veni în orice moment. Desigur, astăzi de ziua lui de naștere nu se va lăsa prea mult așteptat! Dar orele după amiezii au trecut, s-a făcut seară și frații așteptau nerăbdători pe fratele lor. Dar așteptarea lor era în zadar.

După un timp toată familia s-a strâns în cameră; toți s-au așezat la masă iar tatăl rosti o rugăciune. Atunci ușa casei se deschise, se auziră pași repezi în coridor și Rudolf intră gâfâind și înfierbântat.

- Bună seara!, spuse el grăbit în timp ce își ștergea transpirația de pe frunte, îmi pare rău că ați așteptat așa mult după mine, dar n-am putut veni mai repede. Toți l-au salutat cu dragoste încât el a fost foarte încurcat.

- Dumnezeu să fie călăuză și ajutorul tău în noul an de viață!, spuse cu dragoste mama, iar frații l-au condus la locul lui unde erau pregătite frumoase cadouri. Dragostea pe care o simțea din partea tuturor i-a mers totuși la inimă și el s-a străduit să fie mai vesel în această seară. Toți se bucurau; totuși seara, înainte de-a merge la culcare, tatăl a spus bucuros:

- Se nimerește bine că mâine este duminică și poți rămâne toată ziua la noi.

Dar Rudolf replică nehotărât:

- Nu, din păcate nu, trebuie să plec imediat după masa de prânz.

- Ce te preocupă așa de important? întrebă tatăl dezamăgit.

- Nu este ceva așa de important, dar sunt așteptat.

- Văd, vorbi tatăl cu un ton serios, că tu nu mai vrei să-mi dai socoteală de îndeletnicirile tale; dar este Unul care ți-o cere - vei sta cândva înaintea Lui!

Într-o zi frumoasă de martie doi bărbați tineri se plimbau pe drumul dintre grădini și câmp care ducea spre oraș.

- Vezi, Rudolf, spuse celălalt, trebuie să ajungi odată să te eliberezi de casă; astăzi se gândește cu totul altfel despre relațiile dintre generații. O astfel de subordonare față de părinți nu este normală și frânează dezvoltarea unui bărbat tânăr; el nu va deveni niciodată independent și el nu-și va asuma nici o răspundere în viață. Tocmai la tine acasă se găsește această situație; cred că ești sătul până peste cap! Nu poți să-ți trăiești propria ta viață după ideile tale, decât după șablonul vremurilor lui Avraam?

- Tu ai vorbit bine, tu ești propriul tău conducător și stăpân; eu nu pot - încă nu! - să fac ceea ce vreau.

- Atunci va fi timp ca să te schimbi. Tatăl tău ca om cult ar trebui să-și schimbe modul de gândire - cerințele tinerilor necesită cheltuieli, doar nu trăiește cu desăvârșire în afara lumii? Și dacă nu se înțelege atunci depărtează-te; fericite de omul care nu se ține strâns de bucățița de pământ pe care l-a aruncat destinul. Lumea este mare și largă, foarte largă...

- Ce vrei să spui cu asta? întrebă Rudolf mirat. Ai chef să hoinărești chiar peste apă?"

- Exact asta vreau. Vreau să plec din acest aer stricat, vreau să văd ceva din lume și să trăiesc ceva!

Cei doi au ajuns aproape de oraș. Rudolf nu se mai gândi mult și spuse hotărât: „Și eu vin!“ Dar în aceeași clipă își aminti ce-i scrisese tatăl de câteva zile: „Nu, băiete, omul nu este fericit când poate să facă ce-i place. Drumurile proprii au dus deja pe mulți în nefericire și pierzare. Dacă Fiul lui Dumnezeu te face liber ești cu adevărat liber.“

Totuși - câteva zile mai târziu Rudolf se afla pe drumul spre părinții lui; era îngrijorat pentru că trebuia să se prezinte cu planul lui înaintea lor. El știa ce durere le va pricinui. Și ca să-și liniștească conștiința, care-l acuza, își spunea că lor ar trebui să le pară bine să-l vadă plecând - ultima sa vizită a adus numai neliniște și grijă în familie. Dar cu cât se apropia de casă cu atât mai mult i se rispea imaginea strălucitoare a viitorului pe care și-l închipuise. Deodată îi apărură în întâmpinare micuțul Paul.

- O Rudolf!, strigă el bucuros de venirea neașteptată a fratelui; ce bine este că ai venit; va fi o surpriză plăcută!

- De asta mă îndoiesc, spuse Rudolf, vizita mea nu este deloc potrivită pentru a face bucurie. Acum însă se va termina totul.

- Se va termina...? Nu mai vrei să vi acasă? Pleci departe? întrebă cu frică Paul.

- Da, micuțule, departe. Astăzi am venit să vorbesc despre acest lucru cu părinții. Du-te băiete la jocurile tale, vreau să fiu singur când voi vorbi cu părinții.

Mâhnit Paul se întoarse în grădină; acolo se așeză într-un colț și începu să plângă amarnic. Între timp Rudolf intră în camera de lucru a tatălui. Cu multă dragoste părinții au încercat să-l abată pe fiul lor de la drumul său. Trebuia să fie acesta rodul multelor lor rugăciuni, că el se debarasa de influența părinților și dorea să plece alături de prietenul său îndoielnic între străini?

- Rudolf, încheie tatăl discuția, dacă nu vrei să-ți continui studiul și vrei să-l schimbi cu o altă meserie, noi nu-ți stăm în cale, nu te forțăm cu nimic. Dar la o astfel de încercare negândită nu ne putem da consimțământul și Dumnezeu să te păzească deși vrei să faci ceva fără voia părinților tăi. Învață bine deocamdată mai departe și va veni timpul când vei putea pleca în lumea largă, dar atunci cu alte planuri și alte țeluri, și în altă companie și atunci nu-ți va lipsi nici binecuvântarea noastră.

În aceeași seară Rudolf se plimba înapoi și încolo prin camera lui. Sufletul lui era ca o mare răscolită și furtunoasă. El a trebuit să recunoască că părinții lui îi vreau numai binele; dar în același timp nu voia să-și calce cuvântul față de prietenul său și să apară ca un laș. Ziua următoare se despărți de părinți și frați și se întoarse în oraș. Comportamentul lui i-a lăsat pe părinți să speră că a ajuns la o convingere și va urma sfatul lor. După ce a mers o bucată de drum și a vrut să apuce pe o scurtătură peste câmp auzi pași repezi în spatele lui. Era Paul.

- Eu vreau să merg o bucată de drum cu tine, spuse Paul și luă geanta fratelui. Rudolf îl luă pe micuț de mână și merseră mai departe în liniște până la bătrânul tei unde era o răscruce de drumuri. Acolo Rudolf spuse:

- Acum întoarce-te acasă; rămâi cu bine și îmbrățișează-mă încă o dată.

- Rudolf, eu știu ce ai de gând să faci, spuse Paul ținându-și cu greu plânsul. Eu mă voi ruga în fiecare zi pentru tine; atunci vei veni iarăși înapoi.

Rudolf a fost surprins și șovăi o clipă, apoi mângâie încă o dată părul ciufulit al micuțului și porni spre oraș. Ziua plecării sosi. Pentru a evita scenele neplăcute ale despărțirii, Rudolf a scris o scrisoare părinților, în care le comunica hotărârea lui. Și apoi plecă în lumea largă, în libertatea visată! Ei au trecut prin multe orașe, au vizitat expoziții de artă și au văzut tot felul de monumente, mâncău și beau tot ce doreau și nu duceau lipsă de nimic. Din când în când foloseau și trenul. Portofelul lui Bernhard era plin. În sfârșit au ajuns la mare. De pe un observator al marelui oraș, puteau vedea departe peste mare. Această panoramă a făcut asupra lui Rudolf o impresie puternică. Deodată îl surprinse ca un fior rece întrebarea neliniștitoare: „Vrei să mergi pe apă fără binecuvântarea părinților?”

Obosiți de călătorie și de tot ceea ce văzuseră în ultimele zile, căutau acum o gazdă pentru noapte. Se făcu miezul nopții până ajunseră în camera lor. A doua zi doreau să se informeze în port de un vapor. Dimineața s-au trezit cu greu. În timp ce Bernhard mai dormea, Rudolf căută în geanta sa de voiaj. Mirat găsi o scrisoare mică cu adresa „pentru dragul meu Rudolf.” Acesta era scrisul lui Paul. Rudolf a privit uimit scrisoarea. Probabil că Paul i-a pus-o în geanta de voiaj când a dus-o pe drumul spre oraș. Rudolf deschise cu emoție scrisoarea și citi:

„Dragul meu Rudolf!

Eu știu că tu vrei să mergi departe și poate nu vei mai veni înapoi. Cât de triști sunt toți! Tata și mama și noi toți te iubim mult și ne bucurăm dacă te întorci. Te rog, nu pleca departe cu prietenul tău! Oamenii străini dintr-o țară străină nu te vor iubi. De aceea vino curând acasă! Tu știi povestea cu fiul risipitor, care și el a făcut mult necaz tatălui său. El a fost foarte nefericit în țara străină și apoi s-a întors acasă, iar tatăl său s-a bucurat tare mult când l-a văzut. Mama plânge des pentru tine, poate se gândește că o să-ți meargă și ție ca fiului risipitor. Dar nu-i așa, că tu te întorci? Mă rog pentru acest lucru în fiecare zi Domnului Isus; El te iubește și pe tine! Al tău frate Paul.”

Rudolf citi cuvintele micuțului său frate cu adâncă emoție. Deodată îl cuprinse un regret puternic. El a făcut părinților o mâhnire adâncă și aceasta îl apăsa greu pe conștiință. Camera mică de hotel îi deveni prea strâmtă. Își strânse în grabă puținele lucruri, îl privi încă o dată pe Bernhard și puțin mai târziu părăsi orașul. Pe câmpul liber găsi în sfârșit un loc liniștit, se așeză pe iarbă, luă din nou scrisoarea și o citi cu ochii în lacrimi. „Doamne, am păcătuit; ajută-mă să pun totul în ordine!”; acesta era strigătul inimii sale și el se afla în rugăciunea plină de căință care îi deschise și fiului risipitor calea spre tatăl său.

În casa medicului se făceau pregătiri de Rusalii. Mamei îi plăcea să termine la timp treburile casei pentru a se putea ocupa de copii. Ea se bucura că fiica ei Elisabeth a ajutat-o așa mult. Totuși peste fața ei aluneca o îngrijorare dureroasă ori de câte ori se gândea la fiul ei cel mare; căci de la acea scrisoare, în care el i-a informat de călătoria sa, nu mai primiseră nici o veste de

la el. „O, Doamne, nu lăsa copilul meu din ochii Tăi și adu-l iarăși înapoi!“ Acesta era totdeauna oftatul inimii ei.

Paul veni în casă.

- Mamă", spuse el încet și șovăind puțin, mă duc iarăși. Nu-i așa că tu nu te superi dacă vin mai târziu?

- Du-te în Numele lui Dumnezeu, băiatul meu!" încuviință mama.

De câte ori nu fusese Paul până la răscrucea de drumuri! În speranța că-l va vedea pe fratele lui venind dinspre oraș, el stătea mult timp acolo și privea. Dar el se întorcea trist și singur înapoi. Acum ajunse repede la capătul drumului. Acolo sub teiul cel mare s-a despărțit de fratele lui. Aici dorea să-l aștepte iarăși. Soarele era spre asfințit. Din timp în timp privea în direcția orașului. Deodată se ivi în depărtare o siluetă de bărbat. Paul strânse încordat ochii.

„Dacă ar fi el!“ spera Paul.

Drumul făcea o cotitură și astfel ascunse călătorul pentru câteva clipe. Acum se vedea iarăși. Și cu adevărat - era fratele așteptat cu nerăbdare!

- Cum de-ai venit aici, Paul? M-ai așteptat pe mine?, strigă Rudolf emoționat și-l cuprinse pe cel mic în brațe.

Rudolf era palid și istovit, sleit de puteri în trup și suflet. În bucuria lui nespuse de mare, Paul nu observă acest lucru și mână în mână mergeau amândoi spre casă. Neobservați intrară din grădină în casă. Ușa camerei a fost deschisă încet și înainte ca Rudolf să-și dea seama, se găsi în mijlocul celor dragi ai lui care i-au urat bun venit.

„Iertați-mă!“ Acesta a fost singurul cuvânt pe care cel reîntors l-a putut spune în acea clipă. După ce trecu primul val de bucurie, el își recunoscuse vina. Apoi povesti întâmplările lui - și despre acea oră când Dumnezeu i-a deschis ochii prin scrisoarea lui Paul; a povestit cum s-a hotărât să se despartă de prietenul său și a pornit la drum fără bani. A fost un drum foarte greu. Câteodată a lucrat o zi întreagă la un țăran pentru a putea primi ceva de mâncare. Multe nopți a trebuit să le petreacă sub cerul liber. Câteva zile a avut febră și a înnoptat într-o șură veche; soția miloasă a țăranului l-a îngrijit cu cele necesare. A recunoscut că Dumnezeu i-a dăruit mult har. Acum era acasă. De aceea pentru toți era o bucurie foarte mare.